

INHOUDSOPGAVE

- 02 **Ten geleide**
Jo Hanssens
- 03 **Franz Jägerstätter - De eenzame weg van verzet**
Jan Vanden Berghe
- 06 **Leymah Gbowee - Liberiaans vredestichter**
Jo Hanssens
- 09 **Izzeldin Abuelaish - Ik zal niet haten**
Jan Vanden Berghe
- 12 **Natalja Estemirova - 1958-2009**
Brigitte Storms
- 14 **Jesuits Refugee Service Syria - Werken onder een pletwals van geweld**
Annemarie Gielen
- 16 **Colofon**

TEN GELEIDE

Vrede is een werk van lange adem. Meer dan geweld, is het een opgave van elke dag. Vrede vraagt ook veel inspiratie en innerlijke kracht. De wereld heeft nood aan bezielde en consequente vredestichters.

Voor velen in Pax Christi is Jezus van Nazareth het lichtende voorbeeld. Voor anderen is dat Martin Luther King jr., die in de vorige eeuw op een geweldloze wijze de rechten van de zwarte bevolking van de Verenigde Staten van Amerika opeiste. Of Mahatma Gandhi, die mag beschouwd worden als de grondlegger van de hedendaagse visie en methoden van de actieve geweldloosheid. Nog anderen zien in de moed waarmee Nelson Mandela na jaren gevangenschap zijn land en zijn burgers opriep geen wraak te nemen een bron van inspiratie.

In dit dossier worden vijf inspirerende vredesfiguren opgeroepen die met woord en daad te midden van oorlog en geweld de weg van vrede, geweldloosheid en dialoog zijn gegaan.

Franz Jägerstätter was een Oostenrijkse familievader die het aandurfde nee te zeggen tegen Hitler. Op grond van een duidelijke gewetenskeuze weigerde hij tijdens de Tweede Wereldoorlog dienst te doen in het Duitse leger. Hij bekocht die keuze met zijn leven. Leymah Gbowee hielp met de kracht van honderden christen- en moslimvrouwen een veertienjarige burgeroorlog in Liberia beëindigen. Door niet-aflatende stille wakes en sit-ins kon ze de krijgsheren tot een vredesakkoord bewegen.

Izzeldin Abuelaish, een Palestijnse arts uit Gaza, verloor op 18 januari 2009 zijn drie dochters bij een raketaanval vanuit Israël. Maar hij weigerde om in wrok verder door het leven te gaan, zoals hij in vele lezingen en in zijn levensverhaal "I shall not hate" herhaaldelijk aantoonde. Mensenrechtenactiviste Natalja Estimerova was in 2004 onze Vredesweekgetuige. Als journaliste berichtte zij over de gruwel van de oorlog in Tsjetsjenië. Op een morgen in 2009 werd zij in Grozny ontvoerd en enkele uren later dood terug gevonden, met kogels doorzeefd.

Tenslotte komen de jezuïeten van Jesuit Refugee Service Syria in beeld. Op risico van hun eigen leven staan ze dag na dag tienduizenden Syriërs bij die door de oorlog in hun land alles verloren hebben. Ze ontvingen in juni van dit jaar in Sarajevo de vredesprijs van Pax Christi International.

We hopen dat deze vijf vredesfiguren u zullen inspireren om ook de innerlijke kracht te vinden om aan vrede, rechtvaardigheid en solidariteit te blijven werken.

Jo Hanssens

Coverfoto: Colours of Peace, Vincent van den Plas
Creative Commons

Origami kraanvogels zijn legendarisch in Japan. Wie er duizend vouwt, mag een wens doen. De jonge Sadako Sasaki, slachtoffer van de atoombom op Hiroshima, vouwde er duizend op haar ziekbed. Haar wens: vrede in de wereld en een einde aan alle lijden. Na haar dood op 11-jarige leeftijd werden de papieren kraanvogels een symbool van vrede.